

Redacció i Administració
Perla, 2. — Reus

Telefon núm. 168

No's RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQIN

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

REUS . . . Pts. 1'50 al mes
Fora . . . > 4'50 trimestre
Extranger. . . > 9' >

Número 169 5 cèntimes
BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA segons tarifa

ANY VIII.

REUS, dimarts 22 de Juliol de 1913

Núm. 169

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES
SERVEI DE GRAN LLUIMENT
— PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

Per la salut moral del poble

Parlèu bé, si us plau!

La casualitat ens portà a conversar amablement amb una distingida personalitat que visita la nostra població per qüestions comercials.

Després de preguntar-nos per tot lo que directament l'interessava, tombà la conversa sobre la situació actual de la nostra ciutat. Anàvem a pintar-li l'estat en que's troba la política i ens interrompèdient amb la rialla als llavis:

— No s'esforci: a la fonda he llegit "Las Circunstancias" i no necessito saber res més, per a plànyer an aquesta població que tantes simpaties m'ha despertat i que la crec digna de mellor sort. Uns elements d'ordre, de govern, erigits en directors de la cosa pública, parlant com parlen des del seu portaveu "Las Circunstancias", necessàriament han de ser una calamitat, un perill constant per a la salut del poble. Jo no vull saber res de lo que's apassiona; no vull saber qui té raó ni qui té culpa; ne tinc prou amb haver llegit el diari possibilista per a sentir una fonda aversió per lo que vostès anomenen, suposo que amb raó, oligarquia intolerable. No hi pot haver cap conciència honrada, cap home intrínsecament moral, que no's revolti contra's malparlats, erigits en elements de govern.

El poble de Reus se preocupa per a extingir la verola i el tifus i més que d'això, val la pena que's preocipi seriament d'extingir el possibilisme, que és una epidèmia més temible que'l cólera, segons he pogut apreciar.

Les enfermetats infeccioses del men una població, maten els cossos, però no podreixen les ànimes; i passada la malestruga, la població se redressa vigorosa i reem-

prèn coratjosa el camí del progrés i del benestar. La llengua, els orgues d'expressió del possibilisme, destilen un verí que infecta el cor del poble, l'ambruteix, el degrada i determina un relaxament de la col·lectivitat.

Tothom està conforme en perseguir les publicacions pornogràfiques, els periòdics glorificadors del crim, la literatura sensacional representada per "Los Sucesos" i altres revistes similars, i jo us asseguro que res de tot això causa tant de mal com la lectura de "Las Circunstancias", aquest libel difamatori que recull tot el vocabulari de l'incultura, de la pinxeria, tota la fraseologia de l'ergàstula i del burdell.

Si's homes que escriuen "Las Circunstancias" influïxen en el govern del Municipi, jo no titubejo en afirmar que Reus deu ésser el més desgraciat dels pobles de la terra.

Els que escriuen "Las Circunstancias", a jutjar per lo que jo he llegit, tenen el seu lloc a la porteria d'una timba, a la sala de rebre d'un burdell, però per l'amor de Déu, reusencs, no permeteu que s'assentin als honorables escons del Saló de Cent, que després d'haver-s'hi assentat ells, perdràn el seu valor moral, la seva dignitat.

Tolereu-los-hi que administren malament, que arreuïn l'hisenda Municipal, però no'ls hi tolerieu el llenguatge amb que's defensen, perque no hi ha res tant perniciós, que sembri tant l'incultura, com aquest parlar indecent, tabernari i fastigós.

Totes les persones cultes de la població, tots els reusencs que no s'hagin contaminat encara de la malura, deurién aixecar-se en imposant creuada, i dir: Senyors

possibilistes: Defensiu el projecte Caballé, empobriu el Municipi, lliguieu la pol·lació a un monopoli, feu lo que volguieu, però parlau bé, si us plau i si la vostra cultura no arriba a frenar els vostres instints, si l'educació que heu rebut no és prou sòlida per a contenir la vostra llengua, per la salut del poble, aneu a malparlar en un lloc on ni els vostres fills puguen sentir-vos, però no ho feu, per caritat, desde la tribuna pública! —

Així parlà el nostre amable interlocutor després d'haver llegit el nombre de "Las Circunstancias" corresponent al prop passat diumenge. Còm hauria parlat si, coneixent en detall els incidents de la darrera sessió, hagués pogut apreciar les falsetats monstruoses que estampa el diari possibilista!

Nota política

Per damunt de tot, un assumpte té avui a Espanya una dolorosa actualitat: la guerra. L'obra suicida de la monarquia va continuant la seva obra de destrucció contra els desitjos i la voluntat del poble el qual, resoluta i energicamente, s'ha declarat enemic irreductible de la guerra i exterioritzat i sanciona la seva voluntat en la nombrosa sèrie de mitings que continuament se estan celebrant.

Contra aquesta voluntat tant ferma, clara i explícitament manifestada, el govern hi oposa la seva imperturbable obra de vessària i de destrucció, barant-se del pais i dels seus ciutadans. Cal, emperò, no desmaiuar un sol moment i mantenir continuament amb fe i energia la nostra protesta contra la guerra impopular, mantenint així la nostra opinió generosa de salvació nacional i mostrant-nos dignes de la nostra significació honradament patriòtica, bellament humanitaria i fonamentalment liberal i democràtica.

El govern i la monarquia se burlen del poble; no estarà mal recordar-los-hi que es perillós jugar amb foc, i que s'apiguen d'una vegada que qui voreja continuament el perill, es molt possible que signi engoit per ell. I que no's pot fer burla aixís com aixís de la voluntat

popular, perque la paciència ve dia que s'acaba.

El comte de Romanones s'ha apressat a desmentir unes paraules d'un periòdic que afirmava que en lo que va d'any la guerra ja'n costa més de 200 milions. Ha dit el comte que aquesta quantitat era molt exorbitant i que s'havia de rebaixar bon troç. Soseguem que sigui així, admitem que no més siguin una vuitantena de milions els esmercats, com assegura el que fa del Govern, i així i tot, cal preguntar de què ha servit gastar tanta milionada, quin profit

més dolorosa i negativa; els diners i les vides generosament malgastades no han servit per a res. No hem avançat ni un sol pas i no hem introduït cap mida civilitzadora que als ulls dels marroquins pugui semblar una sòlida garantia de pau i beneestar; no hem fet res de profit i ens hem limitat a malgastar les vides i els diners i a presentar-nos com a brutals conqueridores, plens d'instints vessàrics i selvatges. Una sola cosa hem lograt amb la nostra acció: augmentar l'odi a nosaltres entre's marroquins i acreixir el nombre dels nostres combatents. En nosaltres no ha parlat la veu de la civilització sino el só ronc dels canons, no hem organitzat res de profit sino que hem sembrat el terror amb les inhumanes i selvatges «razzies».

No hem sapigut seguir l'exemple de la nació que comparteix amb la nostra aquesta mal anomenada missió de policia del Marroc. França amb un mínim derramament de sang i amb un gasto insignificant, ha lograt l'absoluta pacificació d'una part consideratissima del territori que li està encomanat; el seu resident general enumera les ventatges positives obtingudes i els medis eficacis empleats, entre's quals s'hi compten principalment el respecte a la religió i les costums moresques, i la creació d'escoles i institucions de remarcable influència socialitzadora, com son les cases d'estalvis. Ademés declara que en tot temps ha aconsellat als seus saboridats que oblidin el seu caràcter militar per a dedicar-se del tot a la seva missió de pacificació dels esperits.

Davant d'això que podem oposar-hi nosaltres? Quina comparació més depriment i doloresca no hi devem estableir?

L'exemple dels funcionaris francesos representa per a nosaltres una veritable ensenyança que devem tenir en compte i meditar. Si apesar de tot, té de cumplir Espanya una missió civilitzadora en el Marroc, si tot i no tingueren forces, energies i aptituds se ven obligada a fer-ho, cal que s'abandonin els procediments actuals per a adoptar-ne d'altres que sien més pràctiques i ens crein

la confiança i l'amistat dels marroquins.

Soltament d'aquesta manera, ja que contra la voluntat del país s'empenyen els nostres imperialistes en fer-nos representar un paper que ns ve gran del tot, podem sortir amb èxit del vespre en que's hem ficat. I si així i tot no'n podem sortir, es preferible renunciar de una vegada a una missió que acabarà d'arruinar definitivament aquest desgraciat país.

FOOT-BALL

El pròxim dia 25, fira de Reus, tindrem el goig d'assistir a l'inauguració del camp de Sports del Club Deportiu. Res més ben pensat per a inaugurar-lo que la celebració de l'important partit de foot ball que s'anuncia. El primer team del «F. C. Barcelona», campió de Espanya, lluitarà contra el potent primer equip del «Català S. C.», per a disputar-se la magnifica «Copa Reus» que per a aital acte ha regalat nostre Excm. Ajuntament.

Ambdós Clubs no necessiten illes, empròs nosaltres que desitgem que'l públic se faci càrec de l'importància del susdit partit a celebrar, direm que'l «F. C. Barcelona», es campió d'Espanya, de la Challenge des Pyrenees de França i de Catalunya. Ha celebrat innombrables matchs, contra: el «Zurich», de Suïça; «Daring», de Bruxelles; «Comete et Simeon», de França; «Auckland Wanderers» i «New Cruaders», d'Anglaterra; i «Deportivo», de Bilbao; no havent perdut altre partit que'l jugat contra'l «Daring», que es un dels primers equips d'Espanya i el més fort que ha vingut a Espanya.

El «Català S. C.» va esser el primer Club que's fundà a Catalunya per a la divulgació i conreu de l'ágil sport de «Foot-Ball». Ha guanyat un molt crescent nombre de premis i moltíssims campionats. Ha lluitat contra'l «Madrid F. O.», campió de Madrid, i el guanyà; ha empatat dues vegades jugant contra'l «Paris Université», campió de Paris.

Els equips se presentaran en l'ordre que segueix: «Barcelonès», Reñé, Yrizar, Barbá, Rotzky, Massana, Greenwell, Allach, Terré, Martínez, Alcántara, Peris, «Català»: Poig, Martí, Bra, Navarro, Sans, Prat, González, Morris, Peris, Balat, Ráfols.

FOMENT se ven a Barcelona al kiosco del LICEO Rambla del Centre

ELS QUE ENGANYEN AL POBLE

Per a que's vegi una vegada més qui procedeix lleial i justament en la campanya sobre l'afèr de les aigües Caballé, avui tenim ocasió d'ofèrir al poble de Reus un nou botó de mostra amb el qual queda retratada la bona fe possibilista.

Sapigut es que'l dijous de la setmana passada, donà una conferència en el Centre possibilista del carrer de l'Hospital, un empleat municipal conegut pel seudònim *Lumen*. La conferència havia d'esser de divulgació democràtica de la bondat del projecte Caballé, però se convertí en un miting contra Foment, i el senyor *Lumen* tractà de demostrar als reunits que la nostra conducta amb respecte el projecte havia sigut tortuosa i contradictoria.

Ara bé; nosaltres en l'edició del dia septe prop passat, recullírem lo que, segons referencies, havia dit en *Lumen* i li desvirtuarem en poques paraules, repetint allò que ja hem dit cent vegades de que en principi, és cert, que erem partidaris del projecte de portada d'aigües Caballé, però sempre en condicions favorables a Reus.

Vingueren les condicions, o sigui la proposició escrita o bases del projecte Caballé, i el dia primer que'n parlarem (18 de novembre de 1911) en un article titulat el «Problema de les aigües», després d'interessar de l'opinió el seu estudi seriós i detingut, ja diguerem:

«Es que vol dir això que les bases presentades pel senyor Caballé i Goyeneche les trobem immillorables, bones o tant sols acceptables? De cap de les maneres. Entenem que alguna d'elles ha d'esser virtualment modificada per a que's interessos de Reus quedin a salvo de tota contingència».

Al primer dia de parlar del projecte diquerem, redactarem unes esmenes al mateix, quals esmenes foren acceptades per unanimitat en la Junta Magna i incorporades al projecte per la ponència nomenada del si de dita Junta, enviant-se copia de l'estat en que quedaren allàvors les bases, als senyors Caballé i Rahola, representants de l'empresa.

Retornades aquelles bases per l'empresa, diguerem que no podia acceptar-les amb les esmenes introduïdes, allàvors vingué el moment en que, considerant nosaltres que el servei que anava a prestar l'empresa també podia prestar-lo en les mateixes condicions i millors el Municipi sense necessitat de hipotecar el pervindre de Reus per 50 anys, votarem en contra amb la consciència tranquila i el cor seré convençuts de que acabavem de prestar un gran servei al nostre poble, vetllant pels seus interessos col·lectius.

I això que ja ningú posa en dubte, que ha sigut demostrat i provat fins a l'evidència, és lo que en *Lumen* tracta de desvirtuar aportant com a prova un document que d'esser oficial—apart de agafar amb ell, l'aludit empleat municipal, com vulgarment se diu, el rave per les fallas, cosa que més avall provarem—constituiria un cas de falsificació de document públic per la redacció i autorització del qual els seus autors haurien incorregut en greu responsabilitat.

Sobre aquest extrem reclamem seriament l'atenció de l'arcalde com a primera autoritat i chefe de l'Administració municipal.

L'aludit document, al publicar-lo «Les Circunstàncies» en son nombre del diumenge, diu que «cobra en expediente» i si aquest es l'expedient de les aigües, una vegada més se demostrarà que la majoria per tirar endavant el projecte Caballé ha apelat a tots els recursos i procediments més reprobables. Diu el document en qüestió:

«Reunió de la Junta para dar cuenta de las bases de la contrata estudiadas y modificadas por la presidencia nombrada en la reunión anterior.

Dia 3 de junio de 1911, a les 19. Asisten los señores don Joaquín Navás, don Federico Baró, DON PABLO FONT DE RUBINAT, don Ricardo Guasch, don Pedro Ambrós, DON PEDRO CAVALLE, don Francisco Llauradó y don Francisco Ciré.

Se han leído las Bases de la contrata redactadas por la Ponencia y han sido aprobadas por unanimidad; acordándose se remitan las oportunas copias a los señores don Juan Caballé y don Pedro Rahola.

Primer falsetat del transcript document: No es cert que'l senyor Font de Rubinat assistís a cap reunió de la Junta que aludeix el document, que sospitem es la Junta Magna. Unicament assistí, don Pau Font de Rubinat, en la Junta de vocals associats (30 de desembre de 1911) en us del seu perfecte dret com a vocal que era, fent per cert una brillant impugnació del projecte, base per base.

Segona falsetat del transcript document: Al mes de juny no se celebrà cap reunió de la Junta Magna. No començaren les reunions fins el mes de novembre, doncs hem repassat la colecció de l'any 1911 del nostre diari i la noticia primera que hem trobat de les reunions d'aquella Junta, es del 16 de novembre en un solt que diu:

«Hem rebut de l'arcalde accidental, senyor Navás Padró, un atent B. L. M. invitant-nos a una reunió extraoficial que se celebrarà avui dijous, a les sis de la tarda, per a examinar i discutir les bases d'un projecte de contracta per a la portada d'aigües en aquesta ciutat.

A l'enens que agrairí la deferència d'haver-nos invitat, prometem assistir a la reunió per tractar-se d'un assumpte de capital interès pel nostre poble.»

Allavors, el dia 16 de novembre de 1911 Junta Magna, i s'accelerà tant i tant la aprovació del projecte, que amb tot i estar ja elegit el nou Ajuntament que havia de prendre possessió el primer d'any, aquell quedà aprovat en la sessió de la Junta de vocals associats que se celebrà el 30 de desembre. (Un mes i mig per a estudiar, discutir i aprovar un projecte tant trascendent!)

Pero a lo que anàvem: en *Lumen* agafa el rave per les fulles al volgut fer argument de la prova que aporta, per a demostrar que abans erem partidaris del projecte Caballé; doncs fixis el lector que en el transcript document se parla d'unes Bases redactades per la Ponencia i aquestes foren les redactades d'acord amb les esmenes presentades per nosaltres i acceptades unànimement en la Junta Magna.

Es clar que erem partidaris d'aquelles Bases. Com no, si foren redactades de acord amb les nostres esmenes? Pero es que en *Lumen* den o li convé ignorar que aquelles Bases foren precisament les que rebutjà l'empresa, quedant el projecte en la seva forma primitiva o pitjor.

I no diem més avui, que bé prou que haurem d'insistir sobre aquests extrems quan se publiqui la conferència den *Lumen*, lo que esperem amb verdader dàlit, perque estem segura que està plena d'inexactituds que volem posar en clar per a que no s'enganyi al poble miserabilment.

ESPECTACLES

SALA REUS

Escalades sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius.

TEATRO CIRCO

Gran companyia d'opereta i sarçuela espanyola, dirigida per J. Fernández i V. Pellicer.

Funció per a avuy. — 4.º d'abono.— L'opereta en un acte «Los cadetes de la Reina» i l'opereta en dos actes «La Generala».

A un quart de 10.

PREUS DIARIS feiners festius

Palcos platea sense entrades.	10'-15'
principals sense id.	6'-7'50
Butaca platea amb entrada.	1'60 2'18
Circular platea i de primer pis amb entrada.	1'22 1'60
Entrada general i de passeig.	0'47 0'52
L'impost del timbre a càrrec del públic.	

Centro de Lectura

Gran companyia cómic-dramàtica del Teatro Apolo de Barcelona, en la que hi figuren el primer actor i director don Miquel Rojas, la primera actriu donya Dolors Puchol, i el primer actor i director en ses funcions, don Emili Perelló.

Inauguració oficial del teatre, per als dies 25, 26 i 27 de juliol, festivitat de Sant Jaume.

Dia 25.—Tarda, «De mala raza». Nit, «Felipe Derblay».

Dia 26.—Nit, «El nido ageno» i «Bodas de plata».

Dia 27.—Tarda, «A espaldas de la ley». — Nit, «Génit i figura» i «Primavera en otoño».

PREUS.—Palcos platees amb 4 entrades: tarda, 3'50 pts.; nit, 5.—Palcos principals amb 4 id.: tarda, 3; nit, 3'30.—Silló de platea amb entrades: tarda, 0'50; nit, 0'75.—Circulars platea amb entrada; tarda, 0'40; nit, 0'50.—Devanteres de grada amb entrada: tarda, 0'30; nit, 0'35.—Entrada general: tarda, 0'25; nit, 0'25.—Id. a localitat: tarda, 0'30; nit, 0'30.

Queda obert l'abonament per a les tres funcions de nit, amb el 10 per 100 de la consergeria del Centre.

Els senyors abonats podrán disfrutar de les respectives localitats en les funcions de tarda, pagant solament l'impost de l'entrada.

Informació Local

A la sala del teatre de la Fraternitat Republicana Radical, a les onze del matí d'ans d'air diumenge, hi tingué lloc un miting organitzat per la societat d'art fabril «La Constancia» de Barcelona, amb elements societaris, especialment de l'art fabril local.

Presidia en Mestres, president de la Junta administrativa de l'associació «Art Fabril» d'aquesta ciutat, qui explicà la mala interpretació donada a la fulla anunciant el miting, i donà la paraula an en Porta, qui ressenyà els treballs realitzats en varis pobles de Catalunya, per al millorament de la classe.

Després parlà en Gori, de Vilanova i Geltrú, saludant en nom de la Federació al poble reunit.

A continuació, en Lluch, en nom de «La Constancia», va detallar les vicissituds que passen les dones a les fàbriques.

Finalment, el president digué que invitava a les obreres que assistien a l'acte, per al dimarts, o sigui avui, al seu local social, per a enterar-les de les bases formulades i altres assumptes d'interès per a les mateixes, acabant l'acte en mig del major entusiasme.

Tots els oradors parlaren en català, havent-hi hagut ordre complert.

L'advocat i secretari de l'Ajuntament de Constantí don Pius Sedó, ha publicat un treball atacant la petició de la Cambra Agrícola Oficial de Tarragona al ministre d'Hisenda per a que s'eximeixi als propietaris terratinent de figurar en el repartiment amb motiu dels nous gravàmens produt per la substitució de l'impost de consums. Amb ait al motiu crida l'atenció de les autoritats municipals locals per a que s'aprestin a la defensiva, convocant reunions per a definir el criteri que deuen regnar en l'assumpto, i acudir, igual que l'esmentada Cambra Agrícola, al Govern, no per a demanar-li com aquella que imperi una real ordre que es son criteri, sinó per a que s'acordi quan-

menys lo més convenient per a armonitzar els interessos de tots, afavorint en igualtat de circumstancies al Municipi, com entitat natural que es i com a base de les demés, després de la família.

El comissari regi de Foment, don Estanislau Tell, ha demanat autorització a la Direcció general per a que l'enginyer quefe del servici agronòmic de la província don Joaquim Bernet vagi a Vandellòs a inspeccionar els treballs de destrucció de la «corrugeta» que ataca als ametllers d'aquell terme municipal, portant a terme els primers treballs de inspecció dels olivers i avellaners de Tivisa i Alcover i el segon en les vinyes de La Bisbal del Panadès i Vilella Alta.

Botiga i pis per a llugar i estanteria de la botiga per a vendre.—Carretera Major, 15, Sabateria GRAS, ont informaran.

La companyia de sarçuela i opereta que actua al Teatre Circo ve obtenint cada dia més èxit i franco acollida del públic.

Aahir, amb la represa de l'opereta «La Generala», obtingué un senyalat èxit tota la companyia i especialment el tenor senyor García Romero, amb quina obra debutà.

Entre els artistes que componen la companyia se distingeixen les primeres tipus senyoretes Alfonso, Ferrer i Otto i la característica senyora Fernández, i els senyors Fernández, Tejada, Arteaga i Malonda, els quals son molt ben encunyats pel resto de la companyia.

L'orquestra compleix ben el seu comés baix l'experta batuta del mestre senyor Pellicer.

Les obres ben presentades tant en decoració com en sastrieria.

Per a avui s'anuncia la segona representació de «La Generala» i «Los Cadetes de la Reina».

A quarts de dues de la tarda d'ahir a la carretera d'Alcolea una jove nomenada Mercé Miravet Latorre, de 20 anys d'edat, natural de Barcelona i veïna de aquesta ciutat, habitant al carrer de Sant Benet, 10, segon pis, intentà sciolar-se bevent-se una quantitat de salfumant que portava en una ampolla quan se dirigia a treballar a la sedera del senyors Paig i Wiechers.

Fou traslladada a l'Hospital en greu estat.

En la Central de Telèfons d'aquesta ciutat hi ha detingut per no trobar-se el seu destinatari un telefonema expediat desde Logroño, amb el nom de «Vinda Plácido».

Gel cristallí VICTORIA
De venda en els principals colmats i tendes d'ultramariats
Dipòsit permanent per a la venda al detall BAR ESQUELLA
Plaça de Prim (entrada pel carrer de Sant Llorenç)

L'arcaldia ha fet públic que trobant-se en l'època més calurosa de l'any, de la qual pod derivar-se una alteració en la salut pública, i vetllant dita Arcalidia pels interessos que li estan encomanats i fent us de les facultats que li concedeix la llei, recorda les mides dictades en altres anys relacionades amb l'higiene domiciliaria, a quin efecte pels dependents del municipi se practicarà una inspecció rigorosa que els veïns estan en el deure de facilitar en benefici de tots.

S'ha possesionat del seu càrrec el nou inspector de policia d'aquesta ciutat, don Fraixas Jaunes, qui servia a Ciudad Real.

Com anunciarà oportunament, l'Unió ferroviaria (secció catalana), celebrarà el prop passat dissabte a les 10 de la

nit, un miting en el local de la Bohemia Modernista.

Obri l'acte el company Lopez, usant de la paraula seguidament els companys Martinez, Córdoba, Trón, l'ex-secretari de l'Unió ferroviaria Anton Martinez i en Ribalta, essent tots molt aplaudits pel nombrós públic.

Tots els oradors abogaren a favor dels empleats als que presentaren enfront de les Companyies com a víctimes conscientes, dient que deuen fer prevaleure els seus drets, proposant unir-se com a un sol home per a solicitar i portar a la pràctica les millores necessàries.

Segons l'última estadística existeixen en aquesta província 338.485 habitants, havent-se registrat en el mes últim una natalitat de 2'1 per 1000 i una mortalitat de 1'31.

LLUM ELÉCTRICA.

Làmpara Metal-T insuperable, de filament metàl·lic *treflat*. Unica verdaderament irrompible i la millor i més econòmica de totes les làmpares elèctriques. Des de 1 de juliol a 1'80 pessetes, de 5 a 50 bujies.—Lluís Escrivà, arraval de Santa Agnès n.º 40.—

Casa degudament autoritzada per a instal·lacions elèctriques de totes classes, comptant amb personal tècnic expert per a dit servei.

ANUNCIO

Al públic en general i en particular a tots els metallúrgics, propietaris, mestres d'obres i paletes.

La reò social abaixa expressada, posa a sa disposició el seu nou taller en el ram de fundició de ferro, situat en el carrer del Doctor Robert (cantonada al de Sant Miquel), en quin s'ofereixen els seus serveis en tot lo referent a aquest ram.

Gran assortit de cuines econòmiques perfeccionades, de totes classes i mides així com peces soltes de totes classes, a preus somament reduïts.

Reus i jony 1913.

Roig Climent i Guà.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 21 JULIOL

**Informació comercial diaria
per a FOMENT**

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.	Aragó superior a 19'50 ptes, los 55 kilos.
,	mitjá a 18'50 »
,	horta a 17'50 »
,	Comarca a »
Ori. - Aragó	a » quartera.
,	Estranger a 10'75 »
,	Comarca a 11'50 »
Moresch. - Aragó	a » »
,	Comarca a » »
,	Estranger a 19'50 » los 100 kilos.
Faves. - Comarca	a 15' » quartera.
Favones. - Comarca	a » »
,	Andalusia a » »
,	Estranger a 30' » los 100 kilos.
Burdanyes. - Comarca a 16' »	
Felols. - Comarca	a » »
,	Urgell, a » »
Garrofes	a 28 rals quinta.

Situació del mercat. Sostingut.

Farines y despulls

Farina de 1.ª a 4'4 ptes sach de 100 kilos
redona a 42 id. id.

2.ª R. a 37' id. id.

Farineta a 19' ptes. lo sach de 70 kilos.

Tercerilla a 13' id. lo sach de 60 id.

Trits a 27 rals lo sach.

Segó a 23 id.

Situació del mercat. Sostingut en farina. Fermea en segó i farineta.

Ametles

Mollar en crosta a 63' ptes. sac 50 Kgs.
Esperanza 1.ª en gra a 125' » qq. 41.600
2.ª a 132'50 » »

Comí del pais » a 130' » »

d'Aragó » a 130' » »

Llargueta » a 135' » »

Planetà » a » » »

Situació del mercat. Encalmat.

Avellanes

Garbellada a 52' ptes. sac 58'4 kilos.
Propietari negreta a 49'50 » » »
embarc a 46' » » »

En gra 1.ª a 79' » quintà 41'600

Id. 2.ª a 78' » » »

Situació del mercat. Encalmat.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus a 130 pts.
Id. de 94 a 95 » a »

Rectificat de 96 a 97 » a 13 0 »

Desnaturalitat de 88 a 90 » a »

Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint'sis preus per no fabricar-se de vi.

Vins

Negra superior de 6'12 a 7'12 rals/grau.
Id. corrent de 6 a 6 1/2 id.

Blanc superior de 6'12 a 7'12 id.

Id. corrent de 6'12 a 7 id.

Rosat de 6'12 a 7 id.

Misteles. - Negra de 50 a 55 ptes. earga

Blanca, de 48 a 52 id.

Granatxa, de 50 a 55 id.

Moscatell, de 60 a 65 id.

Situació del mercat. La disminució de negocis que com tots els anys té lloc en aquesta època, continua notant-se certa fluixetat en les cotacions, operantse poc.

Olis

Fi d'Aragó de 23' a 24' ptes. canti 15 kgs.

Fi d'Urgell » 22' a 23' rals corta 3'75

Fi del Camp » 22' a 23' » » »

Segona bo » 18' a 19' » » »

Classes fluixes » a 17' » » »

De remolta vert » 90' a 95 ptes. carga 15 kgs.

De remolta groc » 92' a 98' » » »

Los olis nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y eucats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg., los dolents o signi d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

Pesca salada

Bacallà: Procedent de Bergen arriba el dia 17 el vapor « Próspero », descarrigant pels mercats de Tarragona i Reus 140 mil kilos de Nornegà, venent-se a 55 ptes., amb tendència a tornar a quedar net d'existències el mercat.

S'espera per a primers de juliol el primer vapor d'Islandia.

A Barcelona hi han arribat alguns lots en caixes venent-se a 60 ptes. els 40 kilos.

Tonyines: Han arribat les primeres « brozas » d'aqueix salat i nova pesquera, venent-se: espineta i sangatxo a 58 duros bota.

Veurem si arriba algo de « Carns ». S'accentua de cada dia les bones noves de l'actual pesquera.

Sardines: Carinyos i viveros:

Els mitjans de 25 a 28 ptes. miller. tamany granats » 30 a 32 » »

Ayamontes (fluixos):

3'E a 22 ptes. miller.

4'E a 24 » »

5'E a 26 » »

6'E a 28 » »

EDUARD RECASENS

Corredor de Comers Coligat

Arraval Santa Agnès, 55. - Telèfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotisacions diaries, demà i tarda. - Operacions a plas ab cambia en ferm

Interior.	78'81
Norts.	96'45
Alacants.	93'95
Orenses.	27'70
Audalosos.	65'
Banc Colonial.	-
Rio Plata.	-

BORSA PARIS

Norts. : 444' -

Alacants 432' -

CAMBIS EXTRANGERS

Barcelona: Francs. 8'55. Lliures. 27'45

Madrid: 8'30. » -

FUTURS DE COTÓ

Ordres per les Borses de Liverpool y New-York

Cotisacions diaries. - Follets explicatius COMPRA-VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferrocarrils, Municipals de Barcelona y tots los que's cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valor locals. - Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

CAMVIS CORRENTS
donats per la Junta Sindicat del Colegi de Correurs de Comers de la piazza de Reus

EXTRANGERS

Londres 90' dit. 27'08 din.

Idem 8 dvs. » -

Idem vista. ops. 27'37 »

París vista. » 8'40 »

Marsella vista. » » »

Hamburg vista. » » »

VALORS LOCALS din. pap. op.

440 Gas Reusense -

525 Industrial Harinera -

625 Banco de Reus de -

Descuentos y Préstamos: -

25 C Reusense de Tranvias -

200 C Reusense de Tranvias -

paiélegiades 5'1 -

400 Electra Reusense -

162'50 Empresa Hidrofòrica -

190 Electro-Química Teruel -

540 Obligacions Manicomio -

Reusense. -

3000 Manicomio Reusense -

600 Institut P. Mata (2. E.) -

600 Institut P. Mata (3. E.) -

500 Obligacions Electra -

Recusense. -

F. CABRE GONZALEZ

SANTA AGNA, 19. - REUS

Darreres cotisacions segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS. - BARCELONA

Interior 4 p. » 78'75

Amortizable 5 p. » -

Norts. 96'20

Alacants. 93'95

Orenses. 27'70

Obligacions Fransa 2 1/4 54'87

Municipi 4 1/2 93' -

Obligacions Almansa 4 p. » 91' -

Id. adh. 74'50

Id. Segovies 4 p. » -

Id. Orenses 80 y 82. 48' -

Id. Roda a Reus. 53'25

Alacants 4 1/2. 100' -

» 4 p. » 90' -

BARCELONA

Frances 8'55

Lliures 27'41

MADRID

Interior. 78'82

Francs 8'30

PARÍS

Exterior. 88'95

Norts. 444' -

Alacants. 433' -

Interior. 78'75

Amortizable -

Orenses. 27'70

Norts. 96'20

ENOFOSFORINA

Reconstituent el més eficàs i ràpit per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegria. Es tònic cerebral perque remineralitza la MATERIA GRIS donant-li vitalitat i energia.

Se ven a tot arreu i a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i

Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

VIDRES PLANS
VIDAL GERMANS I C.^a

Martí Napolità (Alcañiz),

REUS

IBARRA i C.^a

Stat. en Cmta.
SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián).—Servei ràpid eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. —S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbord al vapor "Luarca núm. 3," i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cete i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cete i Marsella

Juliol	24	Vapor Cabo Higuer	Juliol	25	Vapor Cabo Nao
"	31	" " Roca	Agost	1	" San Martín
Agost	7	" " Nao	"	8	" San Vicente
"	14	" " San Martín	"	15	" Torriana
"	21	" " San Vicente	"	22	" Peñas

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefón núm. 45

Para seguir en buena salud:

Purificad

Regenerad

Fortificad

VUESTRA SANGRE

DÉPURATIVO RICHELET

Todos los que son cuidadosos de su Salud, aunque no padeciendo ninguna enfermedad, deben de tomar dos ó tres veces por Año, el tratamiento del Dépurativo Richelet.

Este precepto no se debe nunca poner en olvido.

Sedes L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia).

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de S. Francisco de Loyola, 9, San Sebastián. —Venta en Reus: Farmacias de A. PUNYED y A. SERRA.

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

REUS. L'unio fa la forç

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria.

Els solicitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una mòdica cantitat per a gastos d'administració, podrà assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Pólices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes.

Anunci aprovat per la Comisaria General de Segurs.

La correspondencia al Director General don A. Bieto Baldrich.